

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לרגל ציון שבעים שנה להקמת מדינת ישראל, להביא לחשיפתם של החומרים הארכיוניים בעניין קליטת העלייה הגדולה בראשית שנות המדינה.
- ב. בתוך כך, להנחות על חשיפת החומרים הארכיוניים המופקדים בארכיון המדינה ובכללם את חומרי משטרת ישראל הקשורים לקליטה האמורה לעיל, וזאת בכפוף להוראות כל דין.
- ג. לרשום את הודעת ההסתדרות הציונית העולמית על הסכמתה לאפשר את הנגשת החומרים הארכיוניים בעניין קליטת העלייה הגדולה בראשית שנות המדינה המופקדים בארכיון הציוני.
- ד. להקים צוות היגוי בראשות מזכיר הממשלה ובהשתתפות גנז המדינה, מזכיר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית ומזכ"ל הסוכנות היהודית אשר יקדם את החשיפה וההנגשה של כלל החומרים האמורים לעיל.

דברי הסבר

רקע כללי

שנותיה הראשונות של המדינה התאפיינו בעליה גדולה מאד של יהודים מכל קצוות תבל. בקליטת עליה זו היו מעורבים מוסדות מדינה שונים ובכללם ההסתדרות הציונית העולמית. משכך החומרים הארכיוניים המתעדים את הפעולות בנוגע לקליטת עליה זו מופקדים הן בארכיון המדינה והן בארכיון הציוני השייך להסתדרות הציונית העולמית. מתוך הכרה בחשיבות המידע המצוי בחומרים ארכיוניים אלו לכלל הציבור בישראל, מעוניינת הממשלה לקדם את חשיפתו ואת הנגשתו לעיון הציבור, זאת בכפוף לכל דין. בין היתר החשיפה תיעשה בהתאם להוראות תקנות הארכיונים (עיון בחומר ארכיוני המופקד בגנזך), התש"ע-2010.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין בשלב זה.

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

השר לביטחון הפנים – בגלל קוצר הזמן בין מועד הכנת הצעת ההחלטה להגשתה, לא היה סיפק לקבל את תגובתו של השר לביטחון הפנים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

03 תהליך

02 חברה וכלכלה / 04 ישראל והעם היהודי

מוגש על ידי ראש הממשלה

ה' בניסן התשע"ח
21 במרץ 2018

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: חשיפת החומרים הארכיוניים בעניין קליטת העליה הגדולה בראשית

שנות המדינה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מבוא

תכלית ההצעה היא להביא לחשיפתם של החומרים הארכיוניים בעניין קליטת העליה הגדולה בראשית שנות המדינה.

החומרים המופקדים בארכיון המדינה:

בארכיון המדינה מופקדים חומרים ארכיוניים ממלכתיים המתעדים את עבודת הממשלה מראשית קום המדינה וזאת בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק הארכיונים, התשט"ו-1955 (להלן – "חוק הארכיונים").

סעיף 10 לחוק הארכיונים קובע את זכות העיון של כל אדם בחומר הארכיוני המופקד בארכיון.

זכות העיון הוגבלה בתקנות הארכיונים (עיון בחומר ארכיוני המופקד בגנזך), התש"ע-2010 (להלן – "תקנות העיון"), הן לפי סוג החומר והן לפי תקופה קצובה מיום היווצרו.

על פי תקנות העיון, חשיפת החומר לעיון כפופה לבדיקתו, בין אם חלפה תקופת ההגבלה כפי שנקובה בתוספת הראשונה לתקנות העיון, ובין אם לאו.

במסגרת בדיקה זו יש לבחון בין היתר אם מדובר בחומר אשר:

1. בחשיפתו יש חשש לפגיעה בבטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בבטחון הציבור או בבטחונו או בשלמו של אדם.
2. חשיפתו תהווה פגיעה בפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

חשיפת חומר ארכיוני מוגבל תיעשה על ידי המוסד שהפקיד את החומר ובהתייעצות עם גנז המדינה.

בנוסף, נקבע בסעיף 10(ב) לחוק הארכיונים ובתקנה 14 לתקנות העיון כי ככל שזכות העיון בחומר ארכיוני הוגבלה על פי חיקוק לא יחולו עליו הסדרי העיון שבתקנות העיון. מכאן שכל שקיימת חובת סודיות מכוח חוק אחר, החומר לא ייחשף אלא בכפוף להוראות אותו חוק.

אשר על כן, אין מניעה משפטית בחשיפת החומרים האמורים בהצעה ובלבד שזו תיעשה בהתאם לאמור בתקנות העיון.

החומרים המופקדים בארכיון הציוני:

הארכיון הציוני שבבעלות ההסתדרות הציונית העולמית הוא ארכיון ציבורי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הארכיונים, משכך חלות עליו הוראות שונות בעניין העמדת חומרים ארכיוניים לעיון הציבור מכוח תקנות הארכיונים (תנאים לאישור ארכיונים ציבוריים והסדרים לניהולם), התשי"ח-1957. כך נקבע בתקנה 1(2) כי אחד התנאים לאישור ארכיון כארכיון ציבורי, הוא קיום תקנון הארכיון המפרט את תנאי העיון בחומר הארכיוני שהם לדעת הגנז דומים לתנאים שנקבעו בתקנות העיון.

בארכיון הציוני מופקדים חומרים העוסקים בעניין נשוא ההחלטה. הצעת ההחלטה קובעת כי יוקם צוות היגוי אשר יקדם בין היתר את הנגשת החומרים אשר מופקדים בארכיון הציוני, וככל הנדרש תוך שיתוף פעולה עם ארכיון המדינה. אין מניעה משפטית לשיתוף פעולה זה ובלבד שכל התקשרות, אם תידרש, תיעשה בכפוף לכל דין ובכלל זה לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

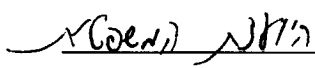
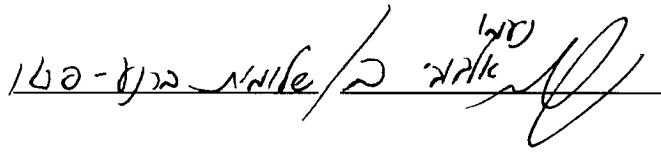
ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

המשרד לביטחון הפנים - בגלל קוצר הזמן בין מועד הכנת הצעת ההחלטה להגשתה, לא היה סיפק לקבל את תגובתו של היועץ המשפטי של המשרד לביטחון הפנים

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

	
תפקיד	שם
	חתימה